

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2013 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2014

İÇERİK

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2013 YILI GENEL BÜTÇE DENETİM RAPORU	1
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2013 YILI DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ DENETİM RAPORU	17

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**METEOROLOĐI GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
2013 YILI
GENEL BÜTÇE
DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	3
DENETİM GÖRÜŞÜ	5

KISALTMALAR

MGM: Meteoroloji Genel M¼d¼rl¼ę¼

DMI: Devlet Meteoroloji İşleri Genel M¼d¼rl¼ę¼

WMO (World Meteorological Organization): D¼nya Meteoroloji Teşkilatı

ECMWF (The European Centre For Medium-Range Weather Forecasts): Avrupa Orta Vadeli Meteorolojik Tahminler Merkezi

EUROCONTROL (European Organisation for the Safety of Air Navigation): Avrupa Hava Seyr¼sefer Emniyeti Teşkilatı

EUMETSAT (European Organization for the Exploitation of Meteorological Satellites): Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı

ECOMET (Economic Meteorology): Avrupa Meteorolojik Fayda Grubu

ALADIN (Numerical Weather Prediction Project): Kısa Vadeli Orta-Ölçek Hava Tahminleri Konsorsiyumu

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı:

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2013 Yılı Bütçesiyle Meteoroloji Genel Müdürlüğü'ne 193.016.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin %004,3(onbinde 4,3) üne tekabül etmektedir.

Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan döner sermaye işletmesinden aktarılan kaynaklar da dahil diğer yerlerden temin edilen 45.348.389,87 TL kaynak kullanılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nce sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Genel Müdürlüğün 2013 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

YIL : 2013
KURUM : 33.75 - METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KODU	ÖDENEK TÜRÜ	2013		
		KBÖ	TOPLAM ÖDENEK	ARALIK HARCAMA
01	PERSONEL GİDERLERİ	106.791.000	106.816.000	98.172.810
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	18.935.000	18.945.000	17.525.011
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	19.220.000	19.220.000	18.401.303
04	FAİZ GİDERLERİ			
05	CARİ TRANSFERLER	25.870.000	25.870.000	14.137.270
06	SERMAYE GİDERLERİ	22.200.000	34.965.513	15.244.862
07	SERMAYE TRANSFERLERİ			
08	BORÇ VERME			
09	YEDEK ÖDENEKLER			
GENEL TOPLAM		193.016.000	205.816.513	163.481.256

Muhasebe ve Raporlama Sistemi:

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını

sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 117 nci maddesinde kapsama dahil kamu idarelerince düzenlenecek mali tablolar ile bu tabloların şekil ve türleri belirlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından

sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün muhasebe hizmetleri merkezde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

oluşturmaktadır.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, tarafımızca yürütülecek denetimlerin mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu itibarla denetim, Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile bu cetvellere esas iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğuna yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim çalışmalarında ayrıca; Bakanlığın merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü (Denetim Planlarında Kapsam sınırlaması ile denetimi yürütmüş bulunan Gruplar, sınırlı olan kapsam dahilinde, sınırlarını ayrıca belirteceklerdir.) muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve bunlara esas belgeler; harcama birimlerinde gerçekleşen mali iş, işlem ve kararlara ait belgeler tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 08.12.2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2013 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile raporumuzun “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede yapılan denetim sonucunda TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde bir husus bulunmamaktadır. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**METEOROLOJİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
2013 YILI
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	29
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	30
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	31
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	31
DENETİM GÖRÜŞÜ	31
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	32
EKLER	37

KISALTMALAR

MGM: Meteoroloji Genel M¼d¼rl¼g¼

DMI: Devlet Meteoroloji İşleri Genel M¼d¼rl¼g¼

DHMI: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel M¼d¼rl¼g¼

ICAO: (International Civil Aviation Organization): Uluslararası Sivil Havacılık Örg¼t¼

EUROCONTROL: (The European Organisation for the Safety of Air Navigation): Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı

WMO: (World Meteorological Organization): Dünya Meteoroloji Teşkilatı

TAV: T.A.V. Havalimanları İşletmeciliği A.Ş.

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, 16.06.2009 tarihli ve 27260 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmekte iken, yeniden düzenlenerek 13 Mart 2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği” hükümleri çerçevesinde faaliyetlerine devam etmektedir. Döner sermaye işletmesinin bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebe ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğiyle belirlenmektedir.

Kurumun bütçe ve yatırım programında yer alan mal ve hizmet alımları, demirbaş alımları, personel giderleri, yolluklar, vergiler gibi her türlü giderler, imkanlar dahilinde Döner Sermaye İşletmesi kaynaklarından karşılamaktadır.

Döner Sermaye İşletmesinin 2013 yılı geliri 75.505.681-TL, gideri 58.800.156-TL olarak gerçekleşmiş olup, ertesi yılına 16.705.525-TL devretmiştir.

İşletmenin Mali Tabloları

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 573 üncü madde hükmü kapsamında, Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Muhasebe Birimince hesap dönemi sonunda düzenlenerek Sayıştay'a teslim edilen defter, tablo, tutanak ve belgeler şunlardır:

- a) Dönem sonu faaliyet raporu (Örnek: 34)
  - 1) Bilânço
  - 2) Gelir Tablosu
  - 3) Satışların Maliyeti Tablosu
  - 4) Sermaye Hareketleri Tablosu
  - 5) Nakit Akım Tablosu
- b) Geçici ve kesin mizanlar
- c) Envanter defterinin bir örneği ve ekli tutanaklar
- ç) İşletme bütçesi
- d) Yevmiye defteri
- e) Döner sermayeli işletmeler yıllık gayrisafi hasılat ve kâr bildirimleri
- f) Sayıştay ilamları cetveli (Örnek:35)

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Bu tablo, defter, cetvel, tutanak ve belgelerin tamamı (birleştirilmiş veriler defteri yerine, aynı içerikteki yeviye defteri cd’ye kayıtlı olarak elektronik ortamda) Sayıştay’a gönderilmiştir.

Denetim çalışmaları, yukarıda sayılan ve Sayıştay’a teslim edilen defter, belge, tutanak ve tablolar ile yevmiye kayıtlarının dayandığı ödeme emri belgeleri ve ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna / gelir tablosuna ve nakit akım tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından dağıtımı yapılan EUROCONTROL gelirlerinden eksik pay alınması.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerin karşılığı olarak, EUROCONTROL (Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı) kuruluşundan sadece “seyrüsefer hizmet” gelirlerinden milli pay alabilmekte, “yer hizmetleri” için herhangi bir pay alamamaktadır.

EUROCONTROL, ortak bir Avrupa hava trafik yönetimi oluşturmak için kurulmuş uluslararası bir kuruluştur. Kuruluş vermiş olduğu havacılık hizmetleri için hava sahası kullanıcılarından gelir elde etmektedir. Elde ettiği bu geliri kendisine üye olan ülkelere “Maliyetlerin geri dönüşümü” ilkesine göre dağıtmaktadır. Türkiye, EUROCONTROL’e, 04.01.1989 tarihinde üye olmuştur.

88/13626 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış “Yol Ücretlerine İlişkin Çok Taraflı Anlaşma” uyarınca, Türkiye’de Havacılık Hizmetlerinin EUROCONTROL nezdinde sorumluluğu Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMİ) verilmiştir. EUROCONTROL tarafından hava sahası kullanıcılarından yapılan tahsilat, toplam olarak DHMİ’ye gönderilmekte, milli maliyetin ülke içindeki kurumlara paylaşımı, DHMİ ile diğer kurumlar (Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) arasında ortaklaşa yürütülen maliyet hesaplamalarını içeren protokoller çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

3254 sayılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 26 ncı maddesi, meteorolojik hizmet maliyetlerinin DHMİ ile MGM arasındaki protokol çerçevesinde Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesabına yatırılacağını öngörmektedir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesinin (DHMİ) işletme hizmet gelirleri dışındaki havaalanı gelirleri aşağıda belirtilmiştir.

Hizmet Türü	Ayrıntısı	2013 (TL)
SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ		770.346.087,42
TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ (Yer Hizmetleri)		554.273.640,64
HAVA TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ		384.444.083,04
Konma Hizmeti	340.886.309,95	
Yönlendirme Hizmeti	2.882.272,37	
Yaklaşma Hizmeti	21.541.091,97	
Diğer	19.134.408,75	
YER TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ		169.829.557,60
Konaklama Hizmeti	19.734.967,37	
Diğer	150.094.590,23	

EUROCONTROL tarafından hazırlanan seyrüsefer ve yer hizmetleri çizelgesine göre, Meteoroloji tarafından verilen hizmetlerin %50'sini yer hizmetleri (yaklaşma, konma, konaklama vb.) % 50 sini seyrüsefer hizmetleri oluşturmaktadır.

Buna rağmen DHMİ ile MGM arasında yapılan mevcut protokole göre; MGM tarafından verilen hizmetin yarısı yer hizmetleri için kullanılıyor olmasına rağmen, MGM sadece seyrüsefer hizmet gelirlerinden pay alabilmekte, yer hizmet gelirlerinden pay alamamaktadır.

2013 yılında MGM Döner Sermaye İşletmesi gelirleri toplamı 61.053.915,53 TL dir. Bunun 57.410.261 TL'si seyrüsefer hizmet geliri olarak EUROCONTROL'den elde edilmiştir. Yani 2013 yılında Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi gelirlerinin %92,51'ini EUROCONTROL teşkilatından alınan paylar oluşturmaktadır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ 2013 YILI EUROCONTROL GELİR - GİDER TABLOSU				
AYLAR	ÖDEME TARİHİ	TOPLAM TAHAKKUK (TL)	KESİNTİ TOPLAMI (TL)	NET ÖDENEN (TL)
OCAK	11.01.2013	4.664.600	280.950	4.383.650
ŞUBAT	11.02.2013	4.465.045	1.185.395	3.279.650
MART	12.03.2013	4.069.155	186.651	3.882.504
NİSAN	10.04.2013	4.502.168	2.431.019	2.071.149
MAYIS	10.05.2013	4.087.865	1.205.586	2.882.279
HAZİRAN	10.06.2013	4.849.878	264.261	4.585.617
TEMMUZ	12.07.2013	5.317.849	259.589	5.058.260
AĞUSTOS	12.08.2013	6.334.442	1.327.501	5.006.941
EYLÜL	12.09.2013	6.827.022	272.905	6.554.117
EKİM	10.10.2013	7.200.389	325.779	6.874.610
KASIM	11.11.2013	7.850.952	1.396.711	6.454.241
ARALIK	11.12.2013	6.830.957	453.714	6.377.243
TOPLAM		67.000.322	9.590.061	57.410.261

Yukarıda belirtildiği gibi MGM tarafından verilen hizmetlerin yarısını terminal hizmetleri oluşturmaktadır. Ancak mevcut protokol gereği sadece “seyrüsefer hizmet” gelirlerinden 2013 yılı için % 7,4 gibi bir pay alınabilmektedir. 2013 verilerine göre bu tutar 770.346.087,42 TL olup, bunun %7,4’sine tekabül eden tutar yukarıda belirtildiği gibi 57.410,261 TL’ dir. Oysa MGM’nin 2013 verilerine göre DHMİ’nin toplam 554.273.640,64 TL tutarındaki “yer hizmet” gelirlerinden de pay alması gerekmektedir. Bunun içinde mevcut protokolün revize edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, Meteoroloji Genel Müdürlüğü DHMİ’ye verilen “yer hizmetleri”nden de gelir sağlamak amacıyla MGM’nin verdiği hizmet başlıklarını belirlemek için 23.07.2010 tarihinde bir komisyon kurmuştur. Komisyonun 07.01.2011 tarihinde sunmuş olduğu rapor üzerine, 15.05.2011 tarihinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Taslak Protokol DHMİ Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Ancak hazırlanan bu Taslak Protokol, 23.11.2011 tarihinde DHMİ tarafından, “*Hava seyrüsefer hizmetlerinin karşılığı olarak tespit edilecek ücretlerin herhangi bir kâr unsuru içermesine sistem gereği izin verilmemektedir ve Organizasyon’un mevzuatına uygunsuzluk ülke prestiji açısından olumsuz durumlara yol açmaktadır*” denilmek suretiyle kabul edilmemiştir.

Daha sonra MGM tarafından 14.03.2013 tarih ve 11649 sayılı yazı ile yeni bir Taslak Protokol hazırlanmıştır. Bu protokolde alınamayan hizmet türleri ve bedelleri belirlenmiştir.

DHMİ’nin ilgili taslak protokole 16.06.2013 tarih ve 42814 sayılı cevabında, Yer Hizmet Giderleri için MGM’ ye pay ödenmesini kabul etmekte, ancak belirlenen ücret bedellerinin birim başına sabit ücret olarak belirlenmesi yerine “maliyet karşılığı” bir ücretlendirme sistemine uyulması talep edilmiştir. 2013 sonu itibariyle bir konsensüse varılamadığından, 2013 yılında sadece seyrüsefer hizmetleri için bir pay alınabilmiştir.

Sonuç olarak, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerden dolayı, uluslararası anlaşma gereği EUROCONTROL (Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı)’dan sadece “seyrüsefer hizmet” gelirlerinden milli pay alabiliyorken, “yer hizmetleri” için pay alamamaktadır.

Kamu İdaresi Cevabi:

Bu konuda DHMİ Genel Müdürlüğü ile yapılan yazışmada hava sahası kullanıcılarına sağlanmakta olan hava seyrüsefer hizmetleri ve bu hizmetlerin bir parçası olarak da Meteoroloji hizmetlerinin teminine ilişkin maliyetler, Hava sahası kullanıcılarından tahsil edilmek üzere her yıl EUROCONTROL'e bildirilmekte ve bu

kapsamda yapılan tahsilâtlardan Genel Müdürlüğümüz payı DHMİ Genel Müdürlüğü aracılığıyla EUROCONTROL tarafından ödenmekte olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç:

Hava emniyeti için yapılan her türlü harcama EUROCONTROL Yol Ücretleri Sistemi kapsamında, hava sahası kullanıcılarından tahsil edilebilmektedir. Diğer bir ifadeyle, sisteme taraf olan ülkeler, hava emniyeti için yapmış oldukları yatırım, personel, hava trafik yönetimi, haberleşme, eğitim, Ar-Ge, yönetim, bilgi sistemleri, meteoroloji, arama-kurtarma konularında yapılacak her türlü harcamayı ülke bütçesine yük getirmeden geri kazanma imkânına sahiptir. Bu sistem, hava emniyeti hizmetleri için yapılan yatırım ve çalışmaların maliyetlerini karşılayacak bir fon kullanma imkânını sunmaktadır.

Yol Ücretleri Sistemi kapsamında, Türkiye'ye ait milli maliyetlere ilişkin EUROCONTROL (*Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı*) tarafından hava sahası kullanıcılarından yapılan tahsilât, toplam olarak DHMİ'ye gönderilmekte, milli maliyetin ülke içindeki kurumlara paylaşımı, DHMİ ile diğer kurumlar (Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) arasında ortaklaşa yürütülen maliyet hesaplamaları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. EUROCONTROL tarafından hazırlanan seyrüsefer ve yer hizmetleri çizelgesine göre, Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından verilen hizmetler % 50 oranında yer hizmetleri (yaklaşma, konma, konaklama vb.) olduğu halde, Meteoroloji Genel Müdürlüğü EUROCONTROL'den sadece Seyrüsefer Hizmet Gelirlerinden pay almakta, yer hizmet gelirlerinden pay almamaktadır.

Bulgumuzla ilgili olarak Kurumun verdiği cevapta; Seyrüsefer Hizmet Gelirlerinden pay alınmakta olduğu teyit edilirken, yer hizmet gelirlerinden pay alınmadığına değinilmemektedir.

Öneri:

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan yer hizmetleri (yaklaşma, konma, konaklama vb.) maliyetlerinin karşılığını tahsil edemediğinden, "hava emniyeti" hizmetlerine ilişkin giderlerin milli maliyetlere yansıtılabilmesi için, maliyetlendirmeye esas teşkil edecek proje çalışmalarının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ BİLANÇOSU**

Aktif			Pasif		
1	DÖNEN VARLIKLAR	38.280.398,89	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.423.916,70
10	HAZIR DEĞERLER	16.845.080,16	32	TİCARİ BORÇLAR	15.026,13
10	BANKALAR HESABI	16.845.080,16	326	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	15.026,13
12	TİCARİ ALACAKLAR	37.006,92	33	DİĞER BORÇLAR	33.580,04
12	ALICILAR HESABI	3.300,00	335	PERSONELE BORÇLAR HESABI	8.299,55
12	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	33.706,92	336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	25.280,49
13	DİĞER ALACAKLAR	9.216,72	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.360.667,58
13	PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	4.354,38	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	672.372,91
13	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	4.862,34	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	12.816,00
15	STOKLAR	639.954,28	362	ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	1.674.235,26
15	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	420,20	369	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.243,41
15	VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	639.534,08	37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	4.014.642,95
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	411.774,60	370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI	4.176.381,41
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	411.774,60	371	DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ	-161.738,46
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	20.337.366,21	5	ÖZ KAYNAKLAR	57.090.514,61
19	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	20.337.366,21	50	ÖDENMİŞ SERMAYE	40.384.988,95
2	DURAN VARLIKLAR	25.234.032,42	500	SERMAYE HESABI	50.000.000,00
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	21.219.389,47	501	ÖDENMEMİŞ SERMAYE HESABI (-)	-9.615.011,05
25	BİNALAR HESABI	1.100.000,00	59	DÖNEM NET KARI/ZARARI	16.705.525,66
25	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	13.914.488,86	590	DÖNEM NET KARI HESABI	16.705.525,66
25	TAŞITLAR HESABI	1.188.323,20			
25	DEMİRBAŞLAR HESABI	8.175.644,11			
25	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-11.778.202,04			
25	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	5.298.247,34			
25	VERİLEN AVANSLAR HESABI	3.320.888,00			
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	4.014.642,95			
29	PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	4.014.642,95			
5	Toplam :	63.514.431,31		Toplam	63.514.431,31

GELİR TABLOSU				
	TL	Kr	TL	K
A- BRÜT SATIŞLAR			60.617.992	69
1-Yurtiçi Satışlar	60.616.250	11		
2- Yurtdışı Satışlar				
3- Diğer Gelirler	1.742	58		
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)			66.945	30
1- Satıştan İndeler (-)	66.945	30		
2- Satış İskontoları (-)				
3-Diğer İndirimler (-)				
C- NET SATIŞLAR			60.551.047	39
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)			4.232.208	80
1-Satılan Mamuller Maliyeti (-)				
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)				
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	4.232.208	80		
4-Diğer Satışların Maliyeti (-)				
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI			56.318.838	59
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)			36.793.291	32
1-Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)				
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	375	0		
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	36.792.916	32		
FAALİYET KARI VEYA ZARARI			19.525.547	27
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR			1.246.764	68
1- İştiraklerden Temettü Gelirleri				
2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri				
3- Faiz Gelirleri	1.078.256	79		
4- Komisyon Gelirleri				
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar				
6- Menkul Kıymet Satış Karları				
7- Kambiyo Karları				
8- Reeskont Faiz Gelirleri				
9- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	168.507	89		
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)				
1- Komisyon Giderleri (-)				
2- Karşılık Giderleri (-)				
3- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)				
4- Kambiyo Zararları (-)				
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)				
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar				
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)				
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR			20.772.311	95
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR			256.103	46
1- önceki Dönem Gelir ve Karları				
2- Diğer Olağandıışı Gelir ve Karları	256.103	46		
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)			146.508	34
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)				
2- önceki Dönem Gider ve Zararları (-)				
3- Diğer Olağandıışı Gider ve Zararlar (-)	146.508	34		
DÖNEM KARI VEYA ZARARI			20.881.907	7
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)			4.176.381	41
	4.176.381	41		
DÖNEM NET KARI			16.705.525	66

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.t>